

PROGRAMME OUTCOMES – B.A.

1. Integrate student's learning across all facets of their lives.
2. Analyse critically and imaginatively. Develop skills of critical analyse and interpretation.
3. Communicate effectively
4. Understand the ethical implications of ideas, communications and actions
5. Appear in competitive examinations.

PROGRAMME SPECIFIC

1. Understand background of our historic past, religion, customs, institutions, administration and so on.
2. Understand Social, Political, Religious and Economic conditions of the people.
3. Understand the history of world with comparative approach.
4. Analyse relationship between the past and the present times and bringing its contemporary relevance.
5. Emphasis on developing critical thinking in historical writing, discussion and interpretation among students.
6. Prepare students for various competitive examinations.

B.A. First Year

Semester I

Paper 1T1 History of India from Earliest Times to 1525

Outcomes:-

1. Study the ancient Indian civilization such as Harappa and Vedic and understand social, political and religious changes during the period.
2. Develop the ability to understand the origin and tenets of Jainism and Buddhism.
3. Acquire knowledge about ancient Indian dynasties – Maurya, Gupta and Vakataka.
4. Introduction to prominent Sultanate dynasties and their administrative systems in medieval India.
5. Acquire knowledge on religious, culture and art history in medieval India.

Time : Three Hours

Full Marks : 80

Unit – 1

- a. The Harappan Civilization – Extent, Town Planning, Social, Religious Condition.
- b. Rig Vedic, Later Vedic Age – Polity, Society, Religious Condition
- c. Jainism, Buddhism – Origin, Tenets

Unit – 2

- a. Chandragupta Maurya – Administration, Ashoka – His Conquests, Dhamma.
- b. The Gupta Dynasty – Chandra Gupta-I, Samudragupta, Chandragupta Vikramaditya
- c. Vakataka – Prabhavati Gupta, Pravarsen-I, Harisen, Cultural condition

Unit – 3

- a. Iltutmish – Founder of Slave Dynasty, Balban – Blood and Iron Policy
- b. Alauddin Khilji – Administrative Policy
- c. Mohammad – bin – Tuglaq – His Experiments, Firoz Tuglaq – Administration

Unit – 4

- a. Sufi cult – Tenets, Moinuddin chisti
- b. Bhakti Movement – Main features, Kabir, Nanak
- c. Architecture of Sultanate period.

Books Recommended:-

English:-

1. The Wonder that was India – A. L. Basham
2. History & Culture of the Indian people Vols II, III, IV & V (Bharatiya Vidya Bhavan Series) – R. C. Majumdar et al.
3. Ancient India – R. C. Majumdar
4. Ancient India – V.D. Mahajan
5. Ancient Indian History & Culture - S.R. Sharma
6. Medieval India, from Sultante to the Mughals – Satish Chandra.
7. Delhi Sultanate – A.L. Shrivastava
8. Mughal Empire – A.L. Shrivastava
9. New History of the Marathas Vol. I – G.S. Sardesai.

हिन्दी :-

10. प्राचीन भारत का इतिहास – डी. एन. झा और के. एम. श्रीमाली
11. प्राचीन भारत का इतिहास – दिनानाथ वर्मा
12. भारत का बृहत इतिहास भाग १, २ – श्री. नेत्र पाण्डे
13. दिल्ली सल्तनत – ए. एल. श्रीवास्तव
14. मुगल साम्राज्य – ए. एल. श्रीवास्तव
15. मराठों का नवीन इतिहास, खंड १ – गो. स. सरदेसाई

मराठी :-

16. प्राचीन भारत – अ. वि. विश्वरूपे
17. भारताचा इतिहास (प्राचीन काळ ते १६०५) – श. गो. कोलारकर
18. भारताचा प्राचीन व मध्ययुगीन इतिहास – च. श. फडनाईक
19. भारताचा इतिहास (प्रारंभापासून इ.स. १७६०) – नी. सी. दीक्षित
20. मध्य कालीन भारत – ढवळे, बारगळ
21. मराठी सत्तेचा विकास व च्हास – प्रा. ल. सासवडकर
22. प्राचीन भारताचा सांस्कृतिक व राजकीय इतिहास – आचार्य केशट्टीवार
23. मध्ययुगीन भारत – आचार्य केशट्टीवार
24. भारताचा इतिहास प्रारंभापासून १७६० पर्यंत – डॉ. धनंजय आचार्य

बी.ए. भाग — १

सत्र — प्रथम

पेपर 1T1

भारताचा इतिहास प्रारंभापासून ते १५२५ पर्यंत

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : ८०

घटक — १

- अ) हडप्पा संस्कृती — विस्तार, नगर रचना, सामाजिक, धार्मिक स्थिती
- ब) ऋग्वेदिक व उत्तरवैदिक काळ — राजकीय, सामाजिक, धार्मिक स्थिती
- क) जैन धर्म, बौद्ध धर्म — उदय, सिध्दान्त

घटक — २

- अ) चंद्रगुप्त मौर्य — प्रशासन, अशोक — कामगिरी व धम्म
- ब) गुप्त राजवंश — चंद्रगुप्त प्रथम, समुद्रगुप्त, चंद्रगुप्त विक्रमादित्य
- क) वाकाटक — प्रभावती गुप्ता, प्रवरसेन-I, हरीसेन, सांस्कृतिक स्थिती

घटक — ३

- अ) अल्लतमश — गुलाम राजवंशाचा संस्थापक, बल्बन — रक्त आणि लोह धोरण
- ब) अल्लाउद्दीन खिलजी — प्रशासकिय धोरण
- क) महम्मद-बिन-तुघलक — त्याचे प्रयोग, फिरोज तुघलक — प्रशासन

घटक — ४

- अ) सुफीपंथ — सिध्दांत, मोईनुद्दीन चिश्ती
- ब) भक्ती चळवळ, प्रमुख वैशिष्ट्ये, कबीर, नानक
- क) सलतनतकालीन स्थापत्यकला

बी.ए. भाग — १

सत्र — प्रथम

विषय — इतिहास

पेपर 1T1

भारत का इतिहास आरंभ से १५२५ तक

समय : तीन घंटे

कुल अंक : ८०

इकाई : १

- अ) हडप्पा सभ्यता — विस्तार, नगर नियोजन, सामाजिक एवं धार्मिक स्थिती
- ब) ऋग्वैदिक एवं उत्तर वैदिक काल — राजकीय, सामाजिक, धार्मिक स्थिती
- क) जैनधर्म, बौद्धधर्म — उदय एवं सिद्धांत

इकाई : २

- अ) चंद्रगुप्त मौर्य — प्रशासन, अशोक विजय अभियान, धम्म
- ब) गुप्त वंश — चंद्रगुप्त प्रथम, समुद्रगुप्त, चंद्रगुप्त विक्रमादित्य
- क) वाकाटक — प्रभावती गुप्ता, प्रवरसेन प्रथम, हरीसेन, सांस्कृतिक स्थिती

इकाई : ३

- अ) इल्तुतमिश — गुलाम वंश का संस्थापक, बलबन — रक्त एवं लौह नीति
- ब) अल्लाउद्दीन खिलजी — प्रशासनिक नीति
- क) मुहम्मद — बिन — तुगलक — प्रयोग, फिरोज तुगलक का प्रशासन

इकाई : ४

- अ) सुफी पंथ — सिद्धांत; मोईनुद्दीन चिश्ती
- ब) भक्ती आंदोलन — प्रमुख विशेषताएँ; कबीर, नानक
- क) सलतनतकालीन स्थापत्यकला

B.A. First Year

Semester II

Paper 2T1

History of India from 1526 to 1761

Outcomes:-

1. To understand rise and establishment of Mughal dynasty in India.
2. Know about the war of succession or Shahjahan and understand the Deccan Policy of Aurangzeb.
3. Introduction to history of Marathas; understand significance of coronation and administrative system of Chhatrapati Shivaji.
4. Analyse the Maratha War of Independence and study third battle of Panipat in Peshwa period.
5. Understanding foundation of East India Company's rule in India.

Time : Three Hours

Full Marks : 80

Unit – 1

- a. Establishment of Mughal Power – Babur
- b. Sher Shah Suri – His Administrative Reforms
- c. Akbar – Religious Policy, Territorial Expansion

Unit – 2

- a. Shah Jahan – War of Succession
- b. Aurangzeb – Deccan Policy
- c. Art and Architecture

Unit – 3

- a. Shivaji – Relations with Deccan Powers and the Mughals
- b. Shivaji's Coronation and Administration
- c. Chhatrapati Sambhaji – His relations with Mughals

Unit – 4

- a. Maratha War of Independence, Accession of Shahu
- b. Third battle of Panipat – Causes and Consequences
- c. Establishment of East India Company's rule in India

Books Recommended :-

English:-

1. The Wonder that was India – A. L. Basham
2. History & Culture of the Indian people Vols II, III, IV & V (Bharatiya Vidya Bhavan Series) – R. C. Majumdar et al.
3. Ancient India – R.C. Majumdar
4. Ancient India – V. D. Mahajan
5. Ancient Indian History & Culture - S. R. Sharma
6. Medieval India, from Sultante to the Mughals – Satish Chandra.
7. Delhi Sultanate – A. L. Shrivastava
8. Mughal Empire – A. L. Shrivastava
9. New History of the Marathas Vol. I - G.S. Sardesai.

हिन्दी :-

१०. प्राचीन भारत का इतिहास – डी. एन. झा और के. एम. श्रीमाली
११. प्राचीन भारत का इतिहास – दिनानाथ वर्मा
१२. भारत का बृहत इतिहास भाग १, २ – श्री. नेत्र पाण्डे
१३. दिल्ली सल्तनत – ए. एल. श्रीवास्तव
१४. मुगल साम्राज्य – ए. एल. श्रीवास्तव
१५. मराठों का नवीन इतिहास, खंड १ – गो. स. सरदेसाई

मराठी :-

१६. प्राचीन भारत – अ. वि. विश्वरूपे.
१७. भारताचा इतिहास (प्राचीन काळ ते १६०५) – श. गो. कोलारकर
१८. भारताचा प्राचीन व मध्ययुगीन इतिहास – च. श. फडनाईक
१९. भारताचा इतिहास (प्रारंभापासून इ.स. १७६०) – नी. सी. दीक्षित
२०. मध्यकालीन भारत – ढवळे, बारगळ
२१. मराठी सत्तेचा विकास व च्हास – प्रा. ल. सासवडकर
२२. प्राचीन भारताचा सांस्कृतिक व राजकीय इतिहास – आचार्य केशट्टीवार
२३. मध्ययुगीन भारत – आचार्य केशट्टीवार
२४. भारताचा इतिहास प्रारंभापासून १७६० पर्यंत – डॉ. धनंजय आचार्य

बी.ए. भाग — १

सत्र — द्वितीय

पेपर 2T1

भारताचा इतिहास १५२६ ते १७६१ पर्यंत

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : ८०

घटक — १

- अ) मुघल सत्तेची स्थापना — बाबर
- ब) शेरशाह सूरी — त्याची प्रशासकीय सुधारणा
- क) अकबर — धार्मिक धोरण, साम्राज्य विस्तार

घटक — २

- अ) शहाजहान — वारसा युद्ध
- ब) औरंगजेब — दक्षिण धोरण
- क) कला आणि स्थापत्यकला

घटक — ३

- अ) शिवाजी — दख्खनी सत्ता आणि मुघलांसोबत संबंध
- ब) शिवाजीचा राज्याभिषेक आणि प्रशासन
- क) छत्रपती संभाजी—मुघल संबंध

घटक — ४

- अ) मराठा स्वातंत्र्य संग्राम, शाहूचे राज्यारोहण
- ब) पानिपतची तिसरी लढाई — कारणे आणि परिणाम
- क) भारतात ईस्ट इंडिया कंपनीच्या सत्तेची स्थापना

बी.ए. भाग — १

सत्र — दोन

पेपर 2T1

भारत का इतिहास १५२६ से १७६१ तक

समय : ३ घटे

कुल अंक : ८०

इकाई : १

- अ) मुगल सत्ता की स्थापना—बाबर
- ब) शेरशाह सूरी — प्रशासनिक सुधार
- क) अकबर — धार्मिक नीति एवं साम्राज्य विस्तार

इकाई : २

- अ) शारजहाँ — उत्तराधिकार युद्ध
- ब) औरंगजेब — दख्खन नीति
- क) कला एवं स्थापत्य

इकाई : ३

- अ) शिवाजी — दख्खन के राज्य एवं मुगलों के साथ संबंध
- ब) शिवाजी का राज्यभिषेक एवं प्रशासन
- क) छत्रपती संभाजी—मुगल संबंध

इकाई : ४

- अ) मराठा स्वतंत्रता युद्ध, शाहू का पदरोहण
- ब) पानीपत की तीसरी लड़ाई — कारण और परिणाम
- क) भारत में ईस्ट इंडिया कंपनी के शासन की स्थापना

B.A. Second Year

Semester III

Paper 3T1

History of India : 1764 to 1885

Outcomes:-

1. Understand the rise of British Power in India and analyse their agrarian policy and land revenue system.
2. Analyse policies of Governor-Generals in India under East India Company's rule.
3. Study socio-religious movements of modern India.
4. Understand the administrative reforms introduced by Viceroys during establishment of British rule in India.
5. Analyse the causes of rise of Indian nationalism and emergence of local organisations.

Time : Three Hours

Full Marks : 80

Unit : 1

- a. Battle of Buxar – Treaty of Allahabad, Dual Government of Lord Clive
- b. Permanent Settlement, Ryotwari, Mahalwari System of Agriculture
- c. Commercialization of Agriculture

Unit : 2

- a. Subsidiary Alliance of Lord Wellesley
- b. Internal Reforms of Lord William Bentinck
- c. Doctrine of Lapse of Lord Dalhousie

Unit: 3

- a. Revolt of 1857 – Causes, Effects
- b. Brahmo Samaj, Prarthna Samaj, Arya Samaj
- c. Satya Shodhak Samaj, Depressed Class Movement

Unit : 4

- a. Lord Lytton's Administration
- b. Lord Ripon's Internal Reforms
- c. Rise of Indian Nationalism, Foundation of Local organizations

Books Recommended

English:-

1. The New look at Modern Indian History – B.L. Grover and Alka Mehta
2. An Advanced History of India – Majumdar, Ray Choudhary, Datta
3. A History of Modern India – Ishwari Prasad, Subhedar
4. An Advanced Study in the History of Modern India, Vol. I, II, III – G.S. Chabra
5. History of Freedom Movement in India – Four Volumes – Tarachand
6. India's Struggle for Independence – Bipan Chandra
7. History of Modern India – A.L. Shrivastava.

हिन्दी :-

8. आधुनिक भारत – दीनानाथ वर्मा
9. आधुनिक भारत का इतिहास – ग्रोवर एवम् यशपाल
10. आधुनिक भारत का इतिहास – आर. एल. शुक्ला
11. भारत का स्वतंत्रता संघर्ष – बिपन चंद्र
12. भारतीय स्वतंत्रता आन्दोलन का इतिहास, चार खण्ड – ताराचंद्र
13. आधुनिक भारत – बिपन चंद्र
14. आधुनिक भारत का इतिहास, दो खण्ड – धनपति पाण्डे

मराठी :-

15. अर्वाचीन भारत – के. मु. केशट्टीवार
16. आधुनिक भातर – ढवळे, बारगळ
17. भारताचा इतिहास (१७०७ ते १९५०) – श. गो. कोलारकर
18. आधुनिक भारताचा इतिहास (१७५७ ते १८५८) – डॉ. सुमन वैद्य, डॉ. शांता कोठेकर
19. आधुनिक भारताचा इतिहास (१८५८ ते १९२०) – डॉ. सुमन वैद्य, डॉ. शांता कोठेकर
20. आधुनिक भारताचा इतिहास (१९२० ते १९४७) – डॉ. सुमन वैद्य, डॉ. शांता कोठेकर
21. आधुनिक भारताचा इतिहास (१९४७ ते १९८६) – डॉ. शांता कोठेकर
22. आधुनिक भारताचा इतिहास – व्ही. के. जाधव

बी.ए. भाग — २

सत्र — तृतीय पेपर 3T1

भारताचा इतिहास : १७६४ ते १८८५

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : ८०

घटक — १

- अ) बक्सारची लढाई — अलाहाबादचा तह, लॉर्ड क्लाइव्हची दुहेरी शासनव्यवस्था
- ब) कृषी व्यवस्थेतील कायमधारा पध्दती, रयतवारी, महालवारी
- क) कृषीचे व्यापारीकरण

घटक — २

- अ) लॉर्ड वेलस्लीची तैनाती फौज पध्दत
- ब) लॉर्ड विल्यम बेंटिकच्या अंतर्गत सुधारणा
- क) लॉर्ड डलहौसीचा खालसा सिध्दान्त

घटक — ३

- अ) १८५७ चा उठाव — कारणे, परिणाम
- ब) ब्राम्हो समाज, प्रार्थना समाज, आर्य समाज
- क) सत्यशोधक समाज, वंचित वर्गाची चळवळ

घटक — ४

- अ) लॉर्ड लिटनचे प्रशासन
- ब) लॉर्ड रिपनच्या अंतर्गत सुधारणा
- क) भारतीय राष्ट्रवादाचा उदय, स्थानिक संघटनांची स्थापना

बी.ए. भाग — २

सत्र — तृतीय

पेपर 3T1

भारत का इतिहास : १७६४ से १८८५

समय : तीन घंटे

कुल अंक : ८०

इकाई : १

- अ) बक्सर की लड़ाई — इलाहाबाद की संधि, लॉर्ड क्लाइव की द्वैध शासन प्रणाली
- ब) कृषि व्यवस्था में स्थायी बंदोबस्त, रयतवारी एवं महलवारी
- क) कृषि का व्यापारीकरण

इकाई : २

- अ) लॉर्ड वेलस्ली की सहायक संधि
- ब) लॉर्ड विलियम बेंटिक के आंतरिक सुधार
- क) लॉर्ड डलहौजी की हड़प नीति

इकाई : ३

- अ) १८५७ का विद्रोह—कारण एवं परिणाम
- ब) ब्रम्हो समाज, प्रार्थना समाज, आर्य समाज
- क) सत्यशोधक समाज, वंचित वर्ग का आंदोलन

इकाई : ४

- अ) लॉर्ड लिटन का प्रशासन
- ब) लॉर्ड रिपन के आंतरिक सुधार
- क) भारतीय राष्ट्रवाद का उदय, स्थानिय संघटनाओं की स्थापना

B.A. Second Year

Semester IV

Paper 4T1   History of India : 1885 - 1947

Outcomes:-

1. Understand the origin and establishment Indian National Congress. Understand the nature of moderates and extremists ideology.
2. Understand the phases of Indian National Movement and its impact under the leadership of Mahatma Gandhi.
3. Study various missions proposed by British government.
4. Examine role of Subhash Chandra Bose and his formed INA in struggle of Indian Independence.
5. Evaluate Mountbatten plan and Indian Independence Act of 1947.

Time : Three Hours

Full Marks : 80

Unit : 1

- a. Establishment of Indian National Congress
- b. Nature of Moderate Politics – 1885-1905
- c. Rise and Growth of Extremism – 1905-1920

Unit : 2

- a. Non Co-operation Movement
- b. Civil Disobedience Movement
- c. Quit India Movement

Unit : 3

- a. Rashtriya Swaysevak Sangh (R.S.S.) Role in Nation building
- b. Cripps Mission
- c. Cabinet Mission Plan

Unit : 4

- a. Subhash Chandra Bose, I.N.A.
- b. Mountbatten Plan
- c. Indian Independence Act

Books Recommended

English:-

1. A New Look at Modern Indian History – B.L. Grover and Alka Mehta
2. An Advanced History of India – Majumdar, Ray Choudhary, Datta
3. A History of Modern India – Ishwari Prasad, Subhedar
4. An Advanced Study in the History of Modern India, Vol. I, II, III – G.S. Chabra
5. History of Freedom Movement in India – Four Volumes - Tarachand
6. India's Struggle for Independence – Bipan Chandra
7. History of Modern India – A.L. Shrivastava.

हिन्दी :-

8. आधुनिक भारत – दीनानाथ वर्मा
9. आधुनिक भारत का इतिहास – ग्रोवर एवम् यशपाल
10. आधुनिक भारत का इतिहास – आर. एल. शुक्ला
11. भारत का स्वतंत्रता संघर्ष – बिपन चंद्र
12. भारतीय स्वतंत्रता आन्दोलन का इतिहास, चार खण्ड – ताराचंद्र
13. आधुनिक भारत – बिपन चंद्र
14. आधुनिक भारत का इतिहास, दो खण्ड – धनपति पाण्डे

मराठी :-

15. अर्वाचीन भारत – के. मु. केशट्टीवार
16. आधुनिक भातर – ढवळे, बारगळ
17. भारताचा इतिहास (१७०७ ते १९५०) – श. गो. कोलारकर
18. आधुनिक भारताचा इतिहास (१७५७ ते १८५८) – डॉ. सुमन वैद्य, डॉ. शांता कोठेकर
19. आधुनिक भारताचा इतिहास (१८५८ ते १९२०) – डॉ. सुमन वैद्य, डॉ. शांता कोठेकर
20. आधुनिक भारताचा इतिहास (१९२० ते १९४७) – डॉ. सुमन वैद्य, डॉ. शांता कोठेकर
21. आधुनिक भारताचा इतिहास (१९४७ ते १९८६) – डॉ. शांता कोठेकर
22. आधुनिक भारताचा इतिहास – व्ही. के. जाधव

बी.ए. भाग — २

सत्र — चतुर्थ

पेपर 4T1

भारताचा इतिहास : १८८५ — १९४७

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : ८०

घटक — १

- अ) भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस ची स्थापना
- ब) मवाळ राजकारणाचे स्वरूप — १८८५—१९०५
- क) जहालवादाचा उदय आणि विकास — १९०५—१९२०

घटक — २

- अ) असहकार चळवळ
- ब) सविनय कायदेभंग चळवळ
- क) 'चले जाव' चळवळ

घटक — ३

- अ) राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ (R.S.S.) राष्ट्रनिर्माणातील भूमिका
- ब) क्रिप्स मिशन
- क) कॅबिनेट मिशन योजना

घटक — ४

- अ) सुभाषचन्द्र बोस, आय.एन.ए.
- ब) माऊंटबॅटन योजना
- क) स्वतंत्र भारताचा कायदा

बी.ए. भाग — २

सत्र — चतुर्थ

पेपर 4T1

भारत का इतिहास : १८८५ — १९४७

समय : तीन घंटे

कुल अंक : ८०

इकाई : १

- अ) भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस की स्थापना
- ब) नरमपंथी राजनीति का स्वरूप — १८८५—१९०५
- क) उग्र राष्ट्रवाद का उदय एवं विकास : १९००—१९२०

इकाई : २

- अ) असहयोग आंदोलन
- ब) सविनय अवज्ञा आंदोलन
- क) भारत छोड़ो आंदोलन

इकाई : ३

- अ) राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ (R.S.S.) राष्ट्रनिर्माण में भूमिका
- ब) क्रिप्स मिशन
- क) कॅबिनेट मिशन योजना

इकाई : ४

- अ) सुभाषचंद्र बोस, आजाद हिंद फौज
- ब) माऊंटबैटन योजना
- क) भारतीय स्वतंत्रता अधिनियम

B.A. III or Final Year

Semester V

Paper 5T1

Modern World – 1789-1920

Outcomes:-

1. Introduction to landmark events in World history.
2. Understand policy of imperialism and changes in world political order.
3. Emergence of State of Germany and its diplomatic policy.
4. Critically analyse background of First World War and international peace making attempts that followed.

Time : Three Hours

Full Marks : 80

Unit : 1

- a. French Revolution
- b. European Colonialism of Asia and Africa
- c. Causes and consequences of Imperialism

Unit : 2

- a. Sino-Japanese War of 1894-1895
- b. Russo – Japanese War of 1904-1905
- c. Chinese Revolution of 1911

Unit : 3

- a. Foreign Policy of Bismark and Kaiser Willium - II
- b. Causes of the First World War
- c. Treaty of Versailles

Unit : 4

- a. League of Nations - Structure
- b. League of nations – Achievements and failures
- c. Russian Revolution of 1917

Books Recommended

English:-

1. A History of Modern Europe Since 1789 (S. Chand & Comp.) V.D. Mahajan
2. Europe and the World (S. Chand & Comp.) – Sailendra Nath Sen.
3. Europe in 19th and 20th Century - Lipson
4. Modern Europe up to 1945 - Hazen
5. The World Since 1919-Langsam
6. Twentieth Century World – L.P. Mathur
7. Modern World – B.V. Rao
8. A History of the far East in Modern Times – H.M. Vinacke
9. The far East – Clyde and Beers
10. Modern World – S.P. Nanda
11. History of far East – Majumdar and Shrivastava

हिन्दी :-

12. आधुनिक युरोप का इतिहास – व्ही. डी. महाजन
13. आधुनिक युरोप का इतिहास – सत्यकेतु विद्यालंकार
14. अन्तर्राष्ट्रीय संबंध – हरिदत्त वेदालंकार
15. आधुनिक विश्व का इतिहास – दीनानाथ वर्मा
16. बीसवीं सदी का विश्व – डॉ. संजिव जैन
17. एशिया का इतिहास – डॉ. अंबिका प्रसाद शर्मा

मराठी :-

18. आधुनिक युरोप भाग २ – ब. म. मेहता
19. आंतरराष्ट्रीय संबंध भाग १, २ – म. गो. शुक्ला
20. आधुनिक भारताचा इतिहास (एस.चांद) – विद्याधर महाजन
21. आधुनिक जग – डॉ. कोलारकर, मंगेश प्रकाशन, नागपूर
22. युरोपचा इतिहास – डॉ. नी. सी. दीक्षित, पिंपळापुरे पब्लिकेशन, नागपूर
23. अर्वाचीन युरोप – डॉ. के. मु. केशव्डीवार
24. विसाव्या शतकातील जग नांदेड २००३ – डॉ. सुहास जोशी
25. आधुनिक जग भाग – १ (१८७० ते १९४५) – डॉ. सुमन वैद्य आणि डॉ. शांता कोठेकर
26. आधुनिक जग भाग – २ (१९४५ ते १९८०) – डॉ. सुमन वैद्य आणि डॉ. शांता कोठेकर
27. आधुनिक चीन – जपानचा इतिहास – तानाजीराव निकम
28. चीन व जापान : राजकिय इतिहास – डॉ. यादव गुजर
29. आधुनिक जग – धनंजय आचार्य

बी.ए. भाग — ३

सत्र — पाचवे

पेपर 5T1

आधुनिक जग — १७८९—१९२०

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : ८०

घटक — १

- अ) फ्रेंच राज्यक्रांती
- ब) आशिया व आफ्रिकेतील युरोपचा वसाहतवाद
- क) साम्राज्यवादाचे कारणे व परिणाम

घटक — २

- अ) चीन—जपान युद्ध — १८९४—१८९५
- ब) रशिया—जपान युद्ध — १९०४—१९०५
- क) १९११ ची चीन मधील क्रांती

घटक — ३

- अ) बिस्मार्क व कैसर विलियम द्वितीयचे परराष्ट्र धोरण
- ब) प्रथम महायुद्धाची कारणे
- क) व्हर्सायचा तह

घटक — ४

- अ) राष्ट्रसंघ — रचना
- ब) राष्ट्रसंघ — यशापयश
- क) १९१७ ची रशियन राज्यक्रांती

बी.ए. भाग — ३

सत्र — पाँच

पेपर 5T1

आधुनिक विश्व — १७८९—१९२०

समय : तीन घंटे

कुल अंक : ८०

इकाई : १

- अ) फ्रेंच क्रांति
- ब) एशिया एवं आफ्रिका में यूरोप का उपनिवेशवाद
- क) साम्राज्यवाद के कारण एवं परिणाम

इकाई : २

- अ) चीन — जापान युद्ध — १८९४—१८९५
- ब) रूस—जापान युद्ध — १९०४—१९०५
- क) १९११ — चीन की क्रांति

इकाई : ३

- अ) बिस्मार्क, कैसर विलियम द्वितीय की विदेश नीति
- ब) प्रथम विश्वयुद्ध के कारण
- क) वर्साय की संधि

इकाई : ४

- अ) राष्ट्रसंघ की संरचना
- ब) राष्ट्रसंघ की उपलब्धियाँ एवं असफलताएँ
- क) रूसी क्रांति — १९१७

B.A. III or Final Year

Semester VI

Paper 6T1

Modern World : 1920-1960

Outcomes:-

1. Analyse causes for the rise of dictatorship in Europe.
2. Understand international crisis; inter world war period politics and events leading to Second World War and its aftermath.
3. Understand world politics after World War and attempts to restore World peace.
4. Introduction to political shifts in West Asia.

Time : Three Hours

Full Marks : 80

Unit : 1

- a. Soviet Russia – Five Year Plans
- b. Hitler – Foreign Policy
- c. Mussolini – Foreign Policy

Unit : 2

- a. Sino-Japanese War of 1937-39
- b. Causes of the Second World War
- c. U.N.O. – Structure, Achievements

Unit : 3

- a. Cold War
- b. NATO, SEATO, Warsaw Pact
- c. Decolonisation of Asia

Unit : 4

- a. Establishment of Israel
- b. Non Alignment
- c. Suez Crisis

Books Recommended

English:-

1. A History of Modern Europe Since 1789 (S. Chand & Comp.) V.D. Mahajan
2. Europe and the World (S. Chand & Comp.) – Sailendra Nath Sen.
3. Europe in 19th and 20th Century - Lipson
4. Modern Europe up to 1945 - Hazen
5. The World Since 1919-Langsam
6. Twentieth Century World – L.P. Mathur
7. Modern World – B.V. Rao
8. A History of the far East in Modern Times – H.M. Vinacke
9. The far East – Clyde and Beers
10. Modern World – S.P. Nanda
11. History of far East – Majumdar and Shrivastava
12. A Short History of the Middle East – Somendra Lal Ray
13. Studies in World History – Satish Kumar

हिन्दी :-

14. आधुनिक युरोप का इतिहास – व्ही. डी. महाजन
15. आधुनिक युरोप का इतिहास – सत्यकेतु विद्यालंकार
16. अन्तर्राष्ट्रीय संबंध – हरिदत्त वेदालंकार
17. आधुनिक विश्व का इतिहास – दीनानाथ वर्मा
18. बीसवीं सदी का विश्व – डॉ. संजिव जैन
19. एशिया का इतिहास – डॉ. अंबिका प्रसाद शर्मा

मराठी :-

20. आधुनिक युरोप भाग २ – ब. म. मेहता
21. आंतरराष्ट्रीय संबंध भाग १, २ – म. गो. शुक्ला
22. आधुनिक भारताचा इतिहास (एस.चांद) – विद्याधर महाजन
23. आधुनिक जग – डॉ. कोलारकर, मंगेश प्रकाशन, नागपूर
24. युरोपचा इतिहास – डॉ. नी. सी. दीक्षित, पिंपळापुणे पब्लिकेशन, नागपूर
25. अर्वाचीन युरोप – डॉ. के. मु. केशव्डीवार
26. विसाव्या शतकातील जग नांदेड २००३ – डॉ. सुहास जोशी
27. आधुनिक जग भाग – १ (१८७० ते १९४५) – डॉ. सुमन वैद्य आणि डॉ. शांता कोठेकर
28. आधुनिक जग भाग – २ (१९४५ ते १९८०) – डॉ. सुमन वैद्य आणि डॉ. शांता कोठेकर
29. आधुनिक चीन – जपानचा इतिहास – तानाजीराव निकम
30. चीन व जापान : राजकिय इतिहास – डॉ. यादव गुजर
31. आधुनिक जग – धनंजय आचार्य

बी.ए. भाग — ३

सत्र — सहावे

पेपर 6T1

आधुनिक जग : १९२०—१९६०

वेळ : तीन तास

एकूण गुण : ८०

घटक — १

- अ) सोवियत रशिया — पंचवार्षिक योजना
- ब) हिटलर — परराष्ट्र धोरण
- क) मुसोलिनी — परराष्ट्र धोरण

घटक — २

- अ) चीन—जपान युद्ध — १९३७—३९
- ब) द्वितीय महायुद्धाची कारणे
- क) संयुक्त राष्ट्रसंघ — रचना, उपलब्धी

घटक — ३

- अ) शीत युद्ध
- ब) नाटो (NATO), सिटो (SEATO), वासा करार (Warsaw Pact)
- क) आशियाचे निर्वसाहतीकरण

घटक — ४

- अ) इस्त्रायलची स्थापना
- ब) असंलग्नता
- क) सुवेझ प्रश्न

बी.ए. भाग — ३

सत्र — छह

पेपर 6T1

आधुनिक विश्व : १९२० — १९६०

समय : ३ घंटे

कुल अंक : ८०

इकाई : १

- अ) रूस की पंचवर्षीय योजना
- ब) हिटलर की विदेश नीति
- क) मुसोलिनी की विदेश नीति

इकाई : २

- अ) चीन — जापान युद्ध — (१९३७—३९)
- ब) द्वितीय विश्वयुद्ध के कारण
- क) संयुक्त राष्ट्रसंघ की संरचना एवं उपलब्धियाँ

इकाई : ३

- अ) शीत युद्ध
- ब) नाटो (NATO), सियो (SEATO), वासा समझौता (Warsaw Pact)
- क) एशिया का वि—उपनिवेशीकरण

इकाई : ४

- अ) इजराईल की स्थापना
- ब) गुट—निरपेक्षता
- क) सुवेज समस्या